

RIS.6709

Beknopt verslag/conclusies van gezamenlijke raadscommissies Wonen en Ruimte, Samenleving en Bestuur, Middelen en Economie van de gemeenteraad Emmen op maandag 1 september 2014, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H. Huttinga
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegaeden	:	de heer B.R. Arends, de heer J. Bos, de heer J. Otter, de heer R. van der Weide, de heer B.D. Wilms
Verslaglegging	:	de heer J. Bosma (Notuleerservice Mooi Werk)
De commissieleden	:	de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer H.A. Bos (Wakker Emmen), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer K.P. Eggen (D66), de heer T.H. Gerth (CDA), de heer A.H. Gijlers (CDA), de heer B.J. Greevink (Wakker Emmen), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer W. van Heusden (ChristenUnie), de heer B. Hoeksema (Seniorenbelang Noord), mevrouw T.C. Hoogeveen (D66), de heer G.J. Horstman (PvdA), mevrouw T. Houwing- Haisma (VVD), mevrouw T. Hummel (PvdA), de heer M. Klompmaker (LEF!), mevrouw T.A. Knaap (D66), de heer H. Kruise (Seniorenbelang Noord), de heer L.H. Lambers (Wakker Emmen), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), mevrouw P. Mellema (CDA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer S. Özkan (PvdA), de heer D.M. Poelman (Wakker Emmen), de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer N. Schiphouwer (Wakker Emmen), de heer P.M. Schrik (Wakker Emmen), de heer A.J. Sleeking (PvdA), de heer S. Slijepčević (Wakker Emmen), de heer H. Velzing (Wakker Emmen), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), mevrouw L. de Vries (Wakker Emmen), de heer R. Wanders (PvdA), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks)

Afwezig: de fractie van DOP

Insprekers: de heer Katoen (namens zes overlegpartners uit De Monden),
mevrouw Mensen (namens bewonersleden van het
Windteam), de heer Westerbeek (namens Soeverein
Onafhankelijke Pioniers Emmen), de heer De Wit (namens
Tegenwind Rundeveen)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Huttinga opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Spreekrecht

De heer Westerbeek (inspreker namens Soeverein Onafhankelijke Pioniers Emmen)

verbaast zich erover dat het college geen zelfstandige onderhandelingspositie heeft gecreëerd
tegenover de provincie door met een alternatief gelijkwaardig energieplan zonder windmolens

te komen. In de campagne was sprake van zonne-energie en geothermie, maar wanneer doet de gemeente iets met de aangedragen alternatieven? Er zijn ondernemers die snel plannen willen realiseren op het gebied van zonne-energie. Hoe kan het dat er toch windmolens komen? Het college miste een gesprek en lijkt onvoldoende eigen initiatief getoond te hebben. Wat hebben de wethouders en fracties van raad en provincie van CDA en PvdA gedaan om een windmolenvrij Emmen dichterbij te brengen? De bedongen ruimte om windmolens in andere gemeenten te plaatsen, is weinig geloofwaardig, omdat steeds de bezwaren zijn benoemd. SOPN roept de fracties op bij het standpunt van een windmolenvrije gemeente te blijven en direct opdracht te geven met een gelijkwaardig energieplan te komen in overleg en samenwerking met andere gemeenten. Er is veel verzet onder de bevolking. SOPN gaat ervan uit dat Wakker Emmen het vertrouwen in het college opzegt bij voortzetting van het huidige beleid.

SOPN roept verder op de WMO-zaak onder de rechter op te lossen door vanuit de mens te handelen en door het WMO-indicatiebeleid aan te passen.

SOPN is tot slot tegen het druk zetten op een slachtoffer van mishandeling niet met de media te praten. Slachtoffers verdienen hulp en begeleiding, in plaats van bedreiging.

Mevrouw Mensen (inspreker namens bewonersleden van het Windteam) stopte met haar teamgenoten veel tijd en energie in het windteam, ook nadat het besluit over plaatsing begin 2014 werd uitgesteld. Er is veel kennis opgehaald. Teamleden hebben veel te verduren gehad, maar zetten zich in om bij plaatsing de lasten te minimaliseren en de lusten te maximaliseren. Het Windteam staat te trappelen om een bijdrage te leveren met nieuwe bewoners en ambtenaren aan een goed regieplan en optimale inpassing van windmolens. Het verbaast en stelt teleur dat het Windteam niet voorkomt in het raadsbesluit en dat inwoners niet direct betrokken worden, maar alleen geïnformeerd. Het is constructiever met betrokken bewoners te praten dan over hen. Gezien de genoemde impact is het van het grootste belang dat de bewoners vanaf het begin volledig betrokken worden om vertrouwen en draagvlak te creëren. Mevrouw Mensen roept de commissie op het Windteam verder te laten werken aan de realisatie van windenergie, zodat de inspanningen van de afgelopen 2,5 jaar niet zinloos zijn geweest en de slogan 'meer van de samenleving, een andere overheid' recht doet.

Mevrouw Mensen voorziet voorts grote problemen met de afstandsbeperking van duizend meter. Het leidt tot plaatsing van molens in meerdere gebieden, waardoor meer mensen last krijgen. Ook is het niet mogelijk de molens in één windopstelling te plaatsen. Het gevaar bestaat dat de gemeente op deze manier niet 95,5 MW aan molens kwijt kan en alsnog overruled wordt door de provincie. Het is zinvoller te werken met geluid- en slagschaduwcontouren. Het Windteam hanteert 45 Lden, strenger dan de landelijke 47. Het Windteam vraagt de gemeente mee te mogen helpen om er het beste van te maken.

ChristenUnie wijst erop dat vanavond geen definitief besluit wordt genomen.

D66 wijst op de discussie over de samenstelling van het Windteam. Hoe kan het representatiever worden? **Mevrouw Mensen** antwoordt dat wanneer molens in meerdere gebieden geplaatst moeten gaan worden, er ook bewoners uit die gebieden plaats zouden moeten nemen. Vanuit De Monden zijn hier al mensen toe bereid. Iedereen is welkom.

D66 diende een motie in met bezwaren tegen de communicatie. Zou het goed zijn het Windteam op te heffen en volledig te vervangen? **Mevrouw Mensen** ziet daar geen probleem in, maar kondigt aan dat de bewonersdelegatie van het huidige team in dat nieuwe team zitting zal willen nemen.

Wakker Emmen vraagt of het niet beter is windmolens juist te spreiden over meerdere locaties om de nadelige gevolgen zoveel mogelijk te beperken. **Mevrouw Mensen** denkt dat meer mensen er dan last van zullen hebben wat betreft geluid, slagschaduw én uitzicht.

Wakker Emmen bedoelt gebieden waar minder mensen wonen, zodat de gevolgen ook minder zijn. **Mevrouw Mensen** staat open voor tips.

De heer Katoen (inspreker namens zes overlegpartners uit De Monden) had al jaren de illusie niet meer dat de molens tegen te houden waren. De stap van het college zich terug te trekken was daarom onbegrijpelijk. Het gevolg is twaalf extra molens met De Monden als

voorkeurslocatie. De Monden roept op het oude Windteam weer hun werk te laten doen, aangevuld met bewoners van De Monden en andere gebieden waar eventueel molens komen. Weerstand zal blijven, maar meer democratie is nodig. Wellicht is er minder overlast op het oude industrieterrein van EMTEC. Cruciaal is in overleg met het Windteam de overlast voor de buitendorpen zo klein mogelijk te maken. Een goed idee is gebiedsontwikkelingsgelden in te zetten in gebieden met molens, zodat de voorzieningen daar de komende decennia gewaarborgd blijven. De heer Katoen overhandigt elk collegelid een molentje.

De heer De Wit (namens Tegenwind Rundeveen) zette zich de afgelopen twee jaar in om aan te tonen dat het onderzoek een sturend karakter had, waarbij gericht gezocht is naar redenen om het Rundeveen aan te wijzen. Het Rundeveen komt in het provinciale onderzoek niet eens voor in de top 3. De jaarlijkse 12.000 euro (200 euro maal 60 MW) staat in schril contrast met de eerder voorgehouden sporthallen, -velden en andere voorzieningen. Het is het vorige college aan te rekenen dat nu 95,5 MW is toebedeeld. Een objectief onderzoek had ervoor gezorgd dat in 2013 al aan de provinciale opdracht was voldaan. De mogelijkheid van de extra taakstelling in 2014 stond overigens al gewoon vermeld in de gebiedsvisie Windenergie Drenthe. De commissie riep het college in januari 2014 op terug te gaan naar de provincie om een tweede taakstelling te voorkomen. Hier is niets meer van vernomen. De provincie zet de raad nu voor het blok en dupeert de burgers. Het provinciale inpassingsplan komt tot stand zonder gemeentelijke inspraak, terwijl de Tweede Kamer aangaf windparken te willen realiseren waar draagvlak is. De verkiezingen in Emmen toonden het ontbreken van dat draagvlak duidelijk aan. Tegenwind Rundeveen roept partijen op niet met modder te gooien, maar de handen ineen te slaan en te bewerkstelligen dat er geen molens in bewoonde gebieden als Rundeveen komen. De gezondheid van burgers moet voorop staan. Objectief onderzoek is een vereiste. Tegenwind Rundeveen is graag gesprekspartner.

VVD kan de oproep niet met modder te gooien niet rijmen met het beeld van de oude raad en de provincie. **De heer De Wit** noemt dat een interpretatie en laat een kopie van de tekst achter.

3. Onderwerp ter bespreking: raadsverzoek inzake windenergie

Toelichting door het college

Wethouder Van der Weide formuleerde met het college het voorliggende standpunt over het regieplan van de provincie met het voornemen 95,5 MW aan windenergie in Emmen te realiseren. Hij had graag gezien dat de raadscommissie eerder over de informatie had kunnen beschikken, maar de noodzakelijke gesprekken met de provincie waren intensief.

Eerste termijn

Wakker Emmen was voor, tijdens en na de verkiezingen het meest uitgesproken tegen windmolens. Het standpunt is niet verloochend. Tijdens de collegeonderhandelingen is het gemeentelijk beleid gewijzigd met als uitgangspunt een windmolenvrije gemeente. De provincie heeft de gemeente overruled. Raad en college hebben feitelijk niets te zeggen in deze zaak. Het gewijzigde gemeentelijke beleid, de duidelijke verkiezingsuitslag en het Haagse uitgangspunt molens te plaatsen waar draagvlak is, hebben de provincie niet tot een open gesprek en het onderzoeken van alternatieven bewogen. Blijkbaar is de bureaucratische tijdsdruk zo hoog dat de provincie de molens wil plaatsen in gemeenten die dat niet willen in plaats van in gemeenten die dat mogelijk wel willen.

D66 vraagt welke gemeenten wel windmolens zouden willen. **Wakker Emmen** kan geen concrete gemeenten noemen.

Nu niet meewerken is contraproductief, omdat de provincie de molens dan zal plaatsen op de makkelijkste en goedkoopste manier met alleen het afstandscriterium van 500 meter. Regie nemen maakt het mogelijk de overlast te verdelen over verschillende locaties, een grotere afstand te hanteren en op zoek te gaan naar alternatieve locaties buiten de gemeente. Wakker Emmen kiest daarom voor bestuursverantwoordelijkheid en regie om de pijn te kunnen verzachten. De fractie heeft nog hoop dat het college in staat is voor een deel locaties buiten de gemeente te vinden. Hopelijk verandert de komende jaren het landelijke en Europese

windenergiebeleid, voor de start van de bouw in op zijn vroegst 2018. De voor- en nadelen afwegend zal iedereen moeten concluderen dat windmolens een onjuiste keuze zijn.

VVD werpt tegen dat het bestuursakkoord niet stelt dat Emmen een windmolenvrije gemeente is, maar dit als inzet heeft. Er is een motie aangenomen om te komen tot gewijzigd beleid, maar dat beleid is nog niet in de raad vastgesteld. **Wakker Emmen** heeft duidelijk gesteld dat een windmolenvrije gemeente het uitgangspunt is van het gewijzigde gemeentelijke beleid. De motie gaf het college opdracht om dit nader in te vullen en uit te dragen naar de provincie.

PvdA vindt de vraag niet aan de orde of windenergie goed en rendabel is. Het gaat om de bestuurlijke rol in het vervullen van een opdracht die via Rijk en provincie bij de gemeente terecht is gekomen. De vraag is niet of de molens er komen, maar waar en met welke gemeentelijke rol. Aan het begin van de bestuursperiode lag er de afspraak met de provincie 60 MW te realiseren met de ruimte aan de nieuwe portefeuillehouder om tot nieuwe afspraken te komen. Uit het verslag van 27 juni blijkt dat niet gelukt te zijn. Welke meerdere contactmomenten met de provincie zijn er geweest? Waarom is gekozen de gemeentelijke visie op haar rol naar buiten te brengen bij het verschijnen van het provinciale regieplan? PvdA vraagt zich af of het redelijk en billijk is dat de gehele provinciale restopgave van 35,5 MW aan de gemeente Emmen wordt opgelegd. Klopt het dat de gemeente Emmen voor 27 september andere gemeenten moet hebben gevonden die een deel van de restopgave op zich willen nemen? Is het realistisch en de moeite van de energie waard? Het is zeker niet wenselijk dat de provincie ook regie wil voeren over de realisatie. De PvdA vindt dat een taak van het gemeentelijk bestuur en steunt hierin het college. Welke criteria spelen een rol bij realisatie? Naast volksgezondheid zouden ook gebiedsontwikkeling en het meeprofiteren van de omwonenden een rol moeten spelen. Hoe zorgt de wethouder tot 1 juli 2015 voor zo groot mogelijk draagvlak? Betreft hij het windteam met zijn betrokkenheid en expertise? Voor de relatie met de provincie en voor de inwoners is het beter te strijden waar iets te winnen valt door snel te starten met de uitvoering.

CDA ziet het als een gegeven dat Nederland af moet van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. Het Rijk wil 6.000 MW windenergie op het land. Het equivalent is 18 miljoen zuidaken aan zonne-energie. Iedereen begrijpt dat dit nodig is, maar hier geldt NIVEA: niet in voor- en achtertuin. De provincie wist de aanvankelijke opgave van 600 MW in het IPO terug te brengen tot 285 MW, substantieel minder dan bijvoorbeeld Groningen (850 MW) en Flevoland (1300 MW). Het tweede al lang bekende gegeven is dat Rijk en provincie het zoekgebied in Drenthe beperkt hebben tot de vier oostelijke gemeenten. Op 7 januari 2014 bevestigt de gedeputeerde dat er 45 molens in het zuidelijk zoekgebied komen. De enige vraag was toen nog hoe de molens over Coevorden en Emmen verdeeld zouden worden. Een voorstel voor 20 molens in het Rundeveen haalt het niet vanwege de focus op gebiedsontwikkeling en de onduidelijkheid over de totale opgave voor het zuidelijke deel. Het windmolendossier droeg bij aan de lange duur van de collegevorming. Het streven naar een windmolenvrije gemeente moest wel in het bestuursakkoord door de verkiezingsuitslag. Gezien de geschetste feiten moest ook de inzet bij het wel moeten plaatsen van windmolens in het bestuursakkoord. Het was een compromis. Provincie en Rijk gaan over windenergie, niet de gemeente. Overleg met de provincie en Coevorden was nodig om de schade te beperken. De indruk bestaat dat onvoldoende overleg heeft plaatsgevonden. Hoe zit dat?

D66 concludeert dat het CDA beseft dat de molens onvermijdelijk zijn en toch voor nul gaat in het bestuursakkoord. **CDA** noemt het nogmaals een compromis.

CDA begrijpt niet waarom het college termen als 'verbitterd' en 'teleurstellend' gebruikt. De fractie steunt besprekpunten 1 en 3, maar hoe wil het college de kansrijkheid van alternatieve locaties buiten de gemeente gaan verkennen? Niemand wordt blij van een dode mus. Is de wethouder zich bewust van de schadelijkheid van de landelijke publiciteit over deze zaak?

D66 ontraadde de motie van 26 juni en stelde op 7 juli schriftelijke vragen, omdat de motie niet getuigde van realiteitszin. Waarom is de onervaren wethouder van Wakker Emmen hiermee op pad gestuurd? Begreep het college niet dat afspraken met de provincie nagekomen

moeten worden? Is hier wel sprake van collegiaal bestuur? Het college wist op 27 juni al dat de restopgave van 35,5 MW in Emmen zou komen, waarom is de raad niet geïnformeerd? Betreffen de 200 MW aan ingediende initiatieven alleen de gemeente Emmen? Wat betreft de besprekpunten was en is het duidelijk de wens van de vorige en huidige raad om de regie te voeren. Het verkennen van alternatieve gebieden voor de restopgave lijkt een wassen neus. Het Rijk omarmt Zuidoost-Drenthe als zoekgebied. Een provinciale motie van D66 dit gebied te verruimen heeft het mede door de PvdA niet gehaald. Coevorden is de enige optie, en de wethouder aldaar gaf aan alleen voor hun 40 MW te gaan. Het college heeft de geambieerde afstandsbeplanning al teruggebracht van 1500 naar 1000 meter. D66 roept het college op de communicatie met omwonenden beter te laten verlopen dan in Borger-Compascuum. Omwonenden zouden maximaal gecompenseerd moeten worden voor de hinder. De afstand tot bewoning zou zo groot mogelijk moeten zijn. Tot slot zou het gekozen gebied echt een ontwikkeling van betekenis moeten krijgen, bijvoorbeeld via een fonds.

VVD vindt dat er tijdens de vakantieperiode bestuurlijk is aangerommeld met het onderwerp. Schriftelijke vragen en de brandbrief van meerdere partijen zijn terzijde geschoven, terwijl de provincie voor 15 augustus een antwoord wilde. Het college kwam pas na het provinciale besluit over het regieplan in actie. De pers smult ervan, ook landelijk. De bestuurlijke verhoudingen met de provincie staan onder druk. De wethouder blijft volhouden dat het aan anderen ligt. De bevolking begrijpt het niet meer. Nu moet de raad meedenken over het opruimen van de bestuurlijke rommel. PvdA meldde tijdens de behandeling van de motie in de raad van 26 juni niet te tekenen voor een windmolenvrije gemeente, maar voor de inzet daarop zodat de portefeuillehouder de ruimte had nieuwe afspraken te maken. De fractie gaf aan zich tot die tijd te houden aan bestaande afspraken. Toch gaf de wethouder in gesprek met twee gedeputeerden aan dat het bestuurlijk standpunt is dat Emmen een windmolenvrije gemeente is. Dit is het standpunt van Wakker Emmen, maar in strijd met de aangenomen motie. De wethouder zette door zijn eigen plan te trekken het doel wijd open voor 95,5 MW aan windenergie. Hebben PvdA en CDA Wakker Emmen hierop aangesproken? Waarom koos het CDA er niet voor op dit lastige dossier de onervaren wethouder actief bij te staan in gesprek met de twee ervaren gedeputeerden? Hoe valt dit te rijmen met het uitgangspunt 'samen uit, samen thuis'? De wethouder heeft de kwestie zwaar onderschat. Beseft Wakker Emmen dat de voorgehouden vette kluit nu al een afgekloven bot blijkt te zijn? De tekst in het bestuursakkoord is flinterdun. De coalitiepartners en anderen wisten allang dat de provincie het bevoegd gezag was. Wakker Emmen had ook het eerlijke verhaal moeten vertellen voor, tijdens en na de verkiezingen.

LEF! is tegen windmolens en vindt zonne-energie en aardwarmte prima duurzame alternatieven. Maar wanneer de landelijke en provinciale politiek anders besluiten, dien je als gemeente de discussie aan te gaan met de provincie. De wethouder gaf geen gehoor aan een eerste provinciale uitnodiging hiertoe en stuurde geen vervanging. Hoe serieus neemt de provincie de gemeente dan op dit onderwerp? De politieke verantwoording volgt in de raad. Vanavond gaat het erom voor de inwoners te redden wat er te redden valt. De fractie roept de wethouder op in de voorste linies te opereren in overleg met de bewoners om het geschade vertrouwen te herwinnen en goede afspraken te maken.

ChristenUnie sluit aan bij de bijdragen van D66 en VVD en stelde eerder al schriftelijke vragen met deze fracties. De fractie komt in de raad met een politiek eindoordeel over het college en de gang van zaken. De restopgave kan volgens de provinciale kaders buiten Emmen alleen in Coevorden worden gerealiseerd, de andere gemeente in het zuidelijk zoekgebied. Het college van Coevorden lijkt hier niet voor te voelen. Het verkennen van kansrijkheid van alternatieve gebieden voor de restopgave lijkt daarmee een zinloze weg. De formulering van de afstandsbeplanning is taalkundig ongelukkig. Vermoedelijk bedoelt het college minimaal 1000 meter. En geldt de bepaling ook voor enkele verspreid staande woningen, aangezien de bepaling op woongebieden slaat?

GroenLinks is groot voorstander van windenergie onder bepaalde voorwaarden. De opstelling van Wakker Emmen heeft ertoe geleid dat Emmen ook de restopgave toebedeeld heeft gekregen en hier is vooraf door gewaarschuwd door de toenmalige wethouder. De gemeente verloor de regie door eigen toedoen en probeert die nu terug te krijgen, maar de vraag is hoe. GroenLinks voelt meer voor een afstandsbepaling van minimaal 1500 meter om de overlast te beperken en ziet de mogelijkheden daarvoor graag in een kaart weergegeven. Het college moet meer in overleg met bewoners om afspraken te maken en de overlast te beperken. Wakker Emmen heeft de tijdens verkiezingen beloofde doelen niet behaald. GroenLinks roept op ook de mogelijkheden van kleinere windturbines te onderzoeken. Is de gemeente in overleg met andere gemeenten over invulling van de restopgave of betreft het alleen een wens?

PvdA herinnert zich dat GroenLinks tegen het energieplan met 60 MW windenergie stemde omdat het niet ambitieus genoeg zou zijn. Hoe valt dat te rijmen met de bijdrage van GroenLinks over het huidige hogere ambitieniveau? **GroenLinks** heeft hoge ambities om energieneutraal te zijn, maar wil zich niet blindstaren op windturbines en ook kijken naar andere alternatieven. **PvdA** blijft erbij dat de beperkende voorwaarden moeilijk te rijmen zijn met het feit dat GroenLinks groot voorstander van windenergie is. Daarnaast gaat het om de vraag of windenergie de beste techniek is, maar om de gemeentelijke rol bij de opgelegde provinciale opgave. **GroenLinks** antwoordt dat de gemeente met regie in eigen hand voorwaarden kan stellen om de overlast te beperken.

Seniorenbelang Noord vindt dat internationale ontwikkelingen deze zomer de discussie over energieafhankelijkheid prominenter hebben gemaakt. Groninger gedeputeerde Moorlag stelt in Dagblad van het Noorden terecht dat het Rijk het proces van windparken niet goed beheerst, omdat niet vroegtijdig met inwoners wordt gesproken over redelijke compensatie waardoor zij naast de lasten ook de lusten van windenergie deels toebedeeld krijgen. De provincie stelt met haar regieplan de gemeente voor een voldongen feit. De gemeente zou juist de regie moeten voeren over de uitvoering en de randvoorwaarden daarvan, zoals de afstandsbepaling. Waarom heeft het college de afstandsbepaling verlaagd van 1500 naar 1000 meter? En betreft het minimaal of circa 1000 meter? Hoe groot is de kans op alternatieve gebieden buiten de gemeente voor de restopgave en is er al zicht op? Is de TT-locatie bij Assen een serieuze kandidaat voor een deel van de windmolens? Het lijkt voor eventuele gemeenten die molens over willen nemen een race tegen de klok voor december besluitvorming rond te krijgen. Zijn hier met de provincie niet andere afspraken over te maken?

Wethouder Van der Weide stelt dat het GS-besluit van 19 augustus tot 95,5 MW aan windmolens in de gemeente Emmen zonder regie een voldongen feit was. Het college besloot hierop te proberen de regie terug te krijgen om zeggenschap te krijgen over locaties en afstanden en zo de hinder te beperken. Zo kan het college de belangen van inwoners beter behartigen dan door niets te doen. Het vertrekpunt van het college was het bestuursakkoord en de motie van 26 juni met de inzet van een windmolenvrije gemeente en het regie voeren over de gebieden mocht er desondanks toch een besluit vallen.

VVD stelt dat exact gebeurd is wat het college vroeg. In de brief van 10 juli gaf het college namelijk aan met een reactie te wachten op het provinciale regieplan. **Wethouder Van der Weide** werpt tegen dat in de brief van 10 juli ook staat dat het college in gesprek wil blijven gaan met de provincie en geen voldongen feiten wil. De deur was dus niet bij voorbaat dicht. Wel gaf het college aan inhoudelijk te zullen reageren op het regieplan en daarna in overleg te willen blijven en de regie terug te willen. **VVD** vraagt welke overlegmomenten met de provincie er dan zijn geweest tussen 27 juni en 17 augustus. **Wethouder Van der Weide** antwoordt dat telefonisch contact en informeel overleg heeft plaatsgevonden. Het college is steeds in gesprek gebleven met de provincie. Het college is niet blij met het besluit, maar wil met een goed regieplan voor 1 december weer de regie krijgen over de plaatsing. **VVD** vraagt wat informeel en telefonisch is besproken. Het college kan dan toch niet verrast zijn over het uiteindelijke provinciale besluit? **Wethouder Van der Weide** zette zich in voor een

windmolenvrije gemeente. Geen enkele partij was voor 95,5 MW en het is het college rauw op het dak gevallen. **VVD** wijst nogmaals op de mondelinge toelichting van de PvdA in een eerder debat dat de bestaande afspraken golden totdat een eventuele nieuwe afspraak was gemaakt met de provincie. De wethouder had dus bij het uitblijven van een nieuwe afspraak moeten meedelen dat de gemeente Emmen zich in elk geval aan de afspraak van 60 MW zou houden. **Wethouder Van der Weide** houdt vast aan de inhoud van de motie met de inzet voor een windmolenvrije gemeente en het regie voeren over de gebieden als er desondanks toch een besluit zou vallen. Dat is op 19 augustus gebeurd.

D66 refereert aan de schriftelijke beantwoording van het college, waaruit blijkt dat de restopgave van 35,5 MW in Emmen aan de orde is geweest in het overleg van 27 juni.

Wethouder Van der Weide vult aan dat het woord 'eventueel' erbij stond. In de brief van de minister betrof dit het zuidelijke zoekgebied. Zolang er geen besluit was over de 35,5 MW, streed de wethouder om te voorkomen dat ze in Emmen terecht zouden komen. **D66** bestrijdt dat er 'eventueel' in het antwoord staat. Op 27 juni was al sprake van de restopgave en dan is het merkwaardig verbitterd en overruled te zijn. **Wethouder Van der Weide** werpt tegen dat in de vraagstelling 'eventuele restopgave' staat. Daarmee is het geen voldongen feit.

Gedeputeerde Staten hebben duidelijk aangegeven alleen in het zuidelijk zoekgebied naar andere locaties te willen kijken en een actieve gesprekspartner te willen zijn om uiteindelijk op 24 september een besluit te nemen. Ziet nu weinig ruimte bij GS om buiten het zoekgebied te kijken zoals het college doet, maar wijst op het ruimere tijdspad van planologische invulling in 2018 en plaatsing in 2020. Tussentijds zijn ook nog provinciale verkiezingen. De wethouder gaat ervan uit een luisterend oor te vinden bij de provincie als vanuit een democratische grondhouding in goed overleg afspraken gemaakt kunnen worden met andere gemeenten en voelt zich moreel verplicht dit te proberen en niet bij voorbaat de 95,5 MW te accepteren.

CDA verzoekt de wethouder binnen de kaders te opereren uit de brief van minister Kamp uit 2013 en de brief van GS van 7 januari 2014. Is er echt een gereede kans? Wat is tussen 27 juni en 19 augustus met Coevorden besproken en besloten? Inwoners moeten niet blij gemaakt worden met een dode mus. **Wethouder Van der Weide** noemt het een zware opgave, maar voelt ook vanuit het bestuursakkoord de morele verplichting om de poging wel ondernemen. De brief van de minister stelt niet dat elders in Drenthe geen windmolens mogen komen.

CDA roept de raad op negatief te adviseren over de kansrijkheid. **Wethouder Van der Weide** vindt iedere windmolen die elders geplaatst zou kunnen worden een verbetering.

PvdA weet niet of het wedden op twee paarden een groot succes is geweest. De wethouder moet ook bestuurlijke energie steken in het proces tot 1 juli. Hoe haalbaar en realistisch zijn eventuele afspraken over de restopgave met andere gemeenten? **Wethouder Van der Weide** stelt gerust dat het een niet onder het ander hoeft te lijden. Wat voorligt is de koers die het college tot 1 juli 2015 zou moeten voeren. De regievoering moet gestalte krijgen in een plan van aanpak. Belangrijk is de afstand tot de woongebieden. Het college zal zeker niet nalaten de opgave op 1500 meter afstand tot woningen te realiseren, maar gezien de verwachte omvang is het uitgangspunt circa 1000 meter reëel en haalbaar. Gezien de taakstelling is vasthouden aan 1500 meter niet mogelijk. Het college kan niet garanderen dat elke molen minstens 1000 meter van een woning af komt te staan, maar zoekt de maximale grens op.

D66 sluit aan bij de vraag van het CDA over de kansrijkheid. In een interview geeft de gedeputeerde ook aan dat Aa en Hunze en Borger-Odoorn al aan hun maximum zitten. Alleen Coevorden blijft dan over om extra molens te plaatsen. Ziet de wethouder echt nog een mogelijkheid? **Wethouder Van der Weide** herhaalt dat hij het als zijn morele plicht ziet de kansrijkheid te verkennen en niet bij voorbaat de handdoek in de ring te gooien. **D66** wijst erop dat de gedeputeerde alleen Coevorden als zoekgebied aangeeft en de wethouder daar heel duidelijk aangeeft dit niet van plan te zijn. Het is dus zeer onrealistisch. **Wethouder Van der Weide** wil zich 100% inzetten, ook al is het een kleine kans. Anders krijg je in elk geval de 95,5 MW.

GroenLinks vraagt de wethouder of hij over meer informatie beschikt over andere gemeenten, waardoor hij toch kansrijkheid ziet. **Wethouder Van der Weide** heeft die informatie momenteel niet. Hij wil eerst het debat met de raadscommissie voeren alvorens de

actie uit te gaan zetten.

VVD vraagt waarom de commissie dan niet voor 15 augustus bijeen is geroepen. Heeft de wethouder al contact gehad met zijn collega in Coevorden? De eerdere poging van de wethouder heeft tot niks geleid, de opgave is nu 95,5 MW. **Wethouder Van der Weide** herinnert eraan dat de afgelopen twee jaar geen verdeling van de restopgave tot stand is gekomen, waardoor de provincie de knoop doorhakte en roept op hierop te reflecteren. **VVD** bestrijdt dat. De gemeente heeft aangegeven zich te houden aan de afspraken om eerst 250 MW te realiseren om dan te kijken naar de restopgave van 35,5 MW. **Wethouder Van der Weide** beaamt dat, maar de vier gemeenten zijn onderling niet tot een verdeling gekomen waardoor de provincie een besluit heeft genomen. Tijdens het reces draait de politiek niet op volle toeren. De afspraak stamt uit 2012.

CDA begrijpt niet waarom de wethouder de commissie om advies vraagt. Dit kan ook betekenen dat er een advies komt dat de wethouder niet zint, namelijk om niet op het verkeerde paard te wedden maar om alle energie in te zetten voor een zo goed mogelijke inpassing. **Wethouder Van der Weide** neemt een breed gedragen advies natuurlijk ter harte, maar geeft ook zijn eigen mening.

ChristenUnie is benieuwd hoe het bij de drie andere zoekgebieden gevallen is dat Wakker Emmen een windmolenvrije gemeente in het bestuursakkoord heeft laten opnemen zonder overleg. Dit zal hun enthousiasme voor de restopgave niet hebben doen toenemen. Hoe is de sterke inzet om de restopgave elders te realiseren bij de provincie gevallen, ook met het oog op de gewenste gemeentelijke regierol? **Wethouder Van der Weide** wacht af hoe het bij de provincie valt. Het is een publiek geheim dat er weinig enthousiasme bestaat bij andere gemeenten vanwege de nadelige gevolgen van de restopgave.

De wethouder is wel degelijk verbitterd en teleurgesteld gezien de gekozen lijn en het uiteindelijke maximale besluit van 95,5 MW.

PvdA wijst erop dat het bestuurlijk verslag van 27 juni een uitwisseling van standpunten weergeeft, zonder dat partijen nader tot elkaar lijken te komen. Koos het college er bewust voor daarna het regieplan af te wachten en dan pas weer te reageren? Zijn er tussentijds pogingen gedaan tot elkaar te komen door de inzet te wijzigen van geen windmolens in zo weinig mogelijk windmolens? **Wethouder Van der Weide** wijst op de raadsbreed aangenomen motie om wanneer er toch een opgave komt, als gemeente de regie te willen voeren over de gebieden. De wethouder had liever voor het besluit overleg gevoerd daarover, maar de provincie nam het besluit en het college acteerde hierop. **PvdA** wijst er nogmaals op dat het bestuursakkoord een windmolenvrije gemeente tot inzet van het gesprek met de provincie maakt. Heeft de wethouder overwogen de inzet bij te stellen? **Wethouder Van der Weide** vindt het loslaten van die inzet na één gesprek indruisen tegen de geest van het bestuursakkoord en de motie. Het bestuursakkoord beoogt dat de gemeente de regie neemt op het moment dat ze overruled is door de provincie. **PvdA** vraagt of er tussen het eerste gesprek en het besluit tijdens telefonisch contact is overwogen om de inzet bij te stellen naar handhaving van de bestaande afspraken (60 MW). **Wethouder Van der Weide** zocht naar een opening om tot elkaar te komen, maar trof die opening niet aan bij GS.

VVD vraagt of de wethouder toen niet overwoog om de provincie dan maar aan de oude afspraak van 60 MW te houden. **Wethouder Van der Weide** verduidelijkt dat in de afspraak voor 1 januari 2014 60 MW te realiseren ook de zin stond 'voordat sprake kan zijn van een aanvullende taakstelling'. De deur stond dus altijd open voor meer dan 60 MW.

D66 vraagt of de wethouder achteraf gezien andere stappen had willen nemen, zoals direct contact zoeken met de gedeputeerde. **Wethouder Van der Weide** antwoordt dat overal ruimte is voor verbetering en laat het oordeel aan de commissie. Je zou het een inschattingfout kunnen noemen als het gaat om de inzet van het college en het bijna in beton gegoten standpunt van de provincie over het zoekgebied en het aantal MW. De tijdsdruk door deadlines speelde ook een rol voor de provincie.

Tweede termijn

Wakker Emmen zal zich bij toekomstige besluitvorming volledig inzetten om de overlast voor de inwoners te minimaliseren. De weerstand om de kansrijkheid te verkennen verbaast.

Schijnbaar ziet de wethouder kansen. Hoe klein die ook zijn, de gemeente is het verplicht die kansen te pakken. Wakker Emmen interpreteert de tekst van het bestuursakkoord niet als flinterdun, maar als vertrekpunt samen met de verkiezingsuitslag, signalen uit de maatschappij en het bericht uit de Tweede Kamer over draagvlak op locaties. **VVD** werpt tegen dat voor de verkiezingen al bekend was dat er molens geplaatst moeten worden op aanwijzing van provincie en Rijk. De tekst was dus haast met potlood geschreven. **Wakker Emmen** ging ervan uit dat de provincie anders tegenaan had kunnen kijken, maar er is geen oor geweest voor het gewijzigd gemeentelijke beleid.

PvdA herhaalt de vragen uit de eerste termijn hoe de wethouder de expertise en betrokkenheid van het Windteam in wil zetten en zoveel mogelijk draagvlak wil creëren in het proces tot 1 juli 2015, nu wel duidelijk is dat Emmen windmolens krijgt. PvdA kan zich voorstellen dat de wethouder het als morele plicht ziet een hele kleine kans op minder windmolens aan te grijpen, maar vindt het ook een morele plicht inwoners duidelijkheid te verschaffen waar mogelijk. Op 24 september zal duidelijk zijn hoeveel windmolens Emmen moet plaatsen en dan is het beter energie te steken in planvorming in de korte tijd tot 1 juli zodat inwoners mee kunnen praten. Ook heeft de gemeente een verplichting goede relaties te onderhouden met buurgemeenten en andere bestuursorganen. Het was al lang bekend dat de provincie uiteindelijk beslist. Voor het maken van een nieuwe afspraak is een wilsovereenkomst van beide kanten nodig. Als dat niet haalbaar blijkt, dan is het te adviseren zich daarbij neer te leggen en andere keuzes te overwegen. Gemeentelijk bestuur houdt ook in dat je alle lusten en lasten van dossiers meeneemt uit eerdere bestuursperiodes. **VVD** herhaalt de vraag of de wethouder de motie niet terzijde heeft gelegd door alleen te gaan voor windmolenvrij in plaats van te komen tot een nieuwe afspraak. **PvdA** stelt vast dat de wethouder een strategie heeft gekozen om de inzet te verwezenlijken. Er ligt geen nieuwe afspraak, wat aan de strategie kan liggen, maar ook aan de provincie. De gemeente houdt zich dan in ieder geval aan eerdere afspraken. De fractie betwijfelt de redelijkheid en billijkheid van het provinciale besluit de volledige restopgave bij Emmen neer te leggen. PvdA legt niet het verband tussen de inzet voor een windmolenvrije gemeente en het provinciale besluit de volledige restopgave bij Emmen neer te leggen, ook luisterend naar de provinciale beraadslagingen uit februari en juni.

CDA heeft ook niet de indruk uit de correspondentie dat de gekozen strategie heeft geleid tot de restopgave. In december en januari was al duidelijk dat de restopgave in het zuidelijk zoekgebied zou landen. Er zijn geen gesprekken met Coevorden gevoerd om de verdeling te veranderen. CDA gaat ervan uit dat er 32 windmolens in Emmen gerealiseerd zullen moeten worden. Het zou te betreuren zijn wanneer de wethouder tot het uiterste volhoudt waardoor mogelijk afbreuk gedaan wordt aan relaties met derden en inwoners een rad voor ogen gedraaid krijgen. CDA ondersteunt van harte dat de gemeente haar uiterste best doet de overlast te minimaliseren en de regie pakt. Wakker Emmen was, is en blijft tegen de windmolens. Met welke houding gaat de wethouder invulling geven aan de regie en het gesprek met de bevolking? De opdracht is nu namelijk een correcte invulling van de 32 windmolens. CDA heeft gesprekken gevoerd met andere gemeenten. In een goede relatie moet je soms meer geven dan nemen. De vraag uit eerste termijn resteert of het college de zorg over de landelijke publiciteit deelt. **VVD** vraagt hoe het CDA weet dat er geen gesprekken vanuit de gemeente met Coevorden zijn gevoerd. **CDA** bedoelde dat niet te zeggen. De fractie heeft in elk geval wel gesprekken met Coevorden gevoerd. **PvdA** vraagt of CDA uit de beantwoording van de wethouder concludeerde dat er geen gesprekken met Coevorden zijn geweest. Die conclusie lijkt gerechtvaardigd.

D66 hoopt dat de wethouder geleerd heeft hoe een proces niet in te gaan. De fractie roept op een zorgvuldig proces op te starten met betrokkenheid van de inwoners en een degelijk regieplan. D66 poogde provinciaal al vergeefs het zoekgebied te verruimen, maar kreeg de PvdA niet mee. Wellicht kan de gemeentelijke fractie vanuit collegiaal bestuur haar invloed aanwenden bij de provinciale fractie. Provinciale verkiezingen zorgen wellicht voor een

verschuiving, maar de tijd schrijdt voort. Het college zal meer de barricaden op moeten gaan dan tot nu toe om te pleiten voor een windmolenvrije gemeente bij de partners. Het gaat om aanpakken en doen. **PvdA** betreurt ook dat de provinciale D66-motie om het zoekgebied te verruimen het niet gehaald heeft. Het lag echter niet alleen aan de PvdA, alleen de PVV stemde provinciaal met D66 mee. **D66** begrijpt de frustraties van verkiezingsverlies. Feit is dat PvdA in Emmen in het college zit en provinciaal tegen stemde. Voor waren D66, CDA, SP en GroenLinks. **PvdA** doelt op de stemming in juni over de Omgevingsvisie. **D66** doelt op de D66-motie uit januari. De fractie wijst het college voorts op het belang van de gunfactor en waarschuwt hier eerder al voor. Wat is vervelender, een windmolen in de buurt of niet meewerkende buurgemeenten en provincie? De vraag blijft openstaan of er initiatieven staan tot 200 MW op gemeentelijk grondgebied.

VVD blijft zich aan de afspraken met de provincie houden: een windpark van 60 MW met regie voor de gemeente en opbrengsten in een gebiedsontwikkelfonds. De regie gaat vooralsnog naar de provincie. Na besluitvorming in PS zou de regie naar de gemeente kunnen gaan. Gezien de onderhandelingen en communicatie van de afgelopen weken is het de vraag of dat besluit de goede kant op zal vallen. **VVD** sluit aan bij CDA dat het college zijn energie wel beter kan gebruiken dan de kansrijkheid van alternatieve gebieden te onderzoeken. Het afstandscriterium van 500 meter is gebaseerd op 47 Lden en een reden voor de provincie om de regie terug te halen. Voldoet het criterium van 1000 meter wel om de regie terug te krijgen? Worden het gebiedsontwikkelfonds en dus financieel gewin voor omwonenden bij deze afspraken volledig losgelaten? **VVD** betreurt dat het gedoe de gemeente geen goed heeft gedaan en hoopt dat het college vanaf nu een realistische kijk zal hebben.

LEF! gaat ervan uit dat ondanks de inzet van de wethouder er 32 windmolens geplaatst zullen worden. Regie is belangrijk en vooral overleg en communicatie door de wethouder met de bewoners. Het is beter niet te star vast te houden aan het criterium van 1000 meter, maar maatwerk te leveren. Wellicht is bij een boerderij een kleinere afstand best mogelijk.

ChristenUnie krijgt de indruk dat het college slechts steun zoekt voor zijn mening, waar weinig verandering in zal komen. De provincie heeft in haar regieplan een kostenoverzicht opgenomen. Wat gaat het de gemeente kosten om de regie over te nemen? Goede communicatie met de burgers is van groot belang. Het tijdsbestek is kort, wat zijn de precieze plannen tot 1 juli 2015? **PvdA** verzoekt het college ook in te gaan op legeskosten van bouwvergunningen, waarover de provincie in het regieplan ook een opmerking plaatst. **ChristenUnie** reageert dat leges kostendekkend zijn en geen voordeel opleveren. Het kostenoverzicht van de provincie betrof andere kosten. **CDA** vraagt of de kosten dan een overweging kunnen zijn om de regie niet te nemen. **ChristenUnie** heeft dat niet bedoeld, maar krijgt graag een inschatting van de kosten voor regie.

GroenLinks is benieuwd of er na 19 augustus in gesprekken met GS signalen zijn geweest dat het mogelijk is de regie terug te krijgen. Hoe worden bewoners betrokken bij het verdere plan?

Seniorenbelang Noord ziet regie als het belangrijkste punt. Daarnaast zou het college er alles aan moeten doen om ook lusten (werk, financiën) binnen te halen voor de gemeente. Zo stond in Dagblad van het Noorden een voorbeeld van kleinschalige windturbines met hoge opbrengst van het bedrijf Enschede Aan Zee. In een column in Trouw kwam een vereniging van omwonenden van windturbines ter sprake met een sterrensysteem. Wil het college deze opties onderzoeken?

Wethouder Van der Weide peilt een duidelijke meerderheid voor het nemen van de regie. Met de opgave uit het provinciale besluit van 24 september zal het college aan de slag gaan met een regieplan om 1 december 2014 een besluit te nemen over plaatsing van windmolens. De insteek is nadrukkelijk participatie van inwoners. Communicatie en overleg krijgen een

plaats in het plan van aanpak.

VVD wijst op de korte tijd die het college heeft om een raadsvoorstel op te stellen wanneer het wordt behandeld in de commissie van oktober (in november is er geen reguliere commissie). Dat is namelijk de tijd tussen het besluit van PS op 24 september en de bijeenkomst van het presidium, vermoedelijk 27 september. **Wethouder Van der Weide** denkt aan een extra bijeenkomst. Het college is ervan doordrongen dat er voor 1 december 2014 een besluit met een regieplan moet liggen wil de gemeente de regie houden. De raad kan ervan op aan dat het college dit besluit mogelijk zal maken. **VVD** vraagt of de vanavond besproken aanpassingen verwerkt worden in het regieplan, dat aanstaande woensdag in PS voorligt. **Wethouder Van der Weide** antwoordt dat het wijzigen van provinciale besluiten een bevoegdheid is van PS. Onder punt C staat duidelijk wat is overeengekomen.

De wethouder heeft kennis genomen van het aanbod van het Windteam en lijkt het goed een verkennend gesprek aan te gaan om te kijken hoe ervaringen mee te nemen zijn in het traject van burgerparticipatie en maatschappelijk draagvlak. De wethouder is het ermee eens dat de inzet voor een windmolenvrije gemeente niet heeft geleid tot de extra opgave. Het college is niet het gesprek met Coevorden aangegaan. Onderhandelen met Coevorden over de restopgave had betekend dat het college impliciet de 60 MW accepteerde, terwijl de inzet een windmolenvrije gemeente was.

CDA vroeg niet naar onderhandelingen met Coevorden, maar naar eerste gesprekken. De fractie mist het leggen van contact en verbinding. **Wethouder Van der Weide** blijft bij zijn motivatie.

De wethouder vindt het tegenstrijdig dat D66 enerzijds stelt dat de wethouder nu weet hoe een proces niet gevoerd moet worden en anderzijds vindt dat de wethouder niet op de barricaden heeft gestaan. Initiatieven voor 200 MW in Emmen zijn bekend bij de gemeente en de provincie. Het college wil duidelijkheid scheppen over het afstandscriterium zonder garanties te geven en koos daarom voor de formulering circa 1000 meter. Het college zal wel de maximale grens opzoeken en vindt 1000 meter daarbij realistisch. Het is ook geen belemmerende factor om de regie terug te krijgen. Het gebiedsfonds blijft een reële optie in de uitwerking van het regieplan, omdat de lusten dan in elk geval terugvloeien naar het gebied. Het college heeft goede hoop op het terugkrijgen van de regie, mits de gemeente voldoet aan de verplichting voor 1 december 2014 met een regieplan te komen. De wethouder zal kijken naar de door Seniorenbelang Noord genoemde initiatieven en komt erop terug wanneer het leidt tot iets kansrijks.

ChristenUnie herhaalt de vraag naar een kostenoverzicht van de regie. **Wethouder Van der Weide** zal de raad hier inzicht in geven wanneer dat duidelijk is en het onderdeel maken van het regieplan.

CDA herhaalt de vraag of de wethouder met het CDA betreurt hoe Emmen landelijk in het nieuws is gekomen. Is de wethouder in staat de gesprekken met de bevolking aan te gaan vanuit een houding windmolens te realiseren in plaats van ze niet te willen. **Wethouder Van der Weide** zal met een positieve houding het proces ingaan en zijn volledige energie inzetten om tot een goed resultaat te komen. Negatieve publiciteit is nooit fijn. Hopelijk komen er vele kansen om dat te herstellen.

GroenLinks vraagt of het klopt dat er geen keiharde toezeggingen van de gedeputeerde zijn over regie en het wederom gebaseerd is op hoop. **Wethouder Van der Weide** verwijst naar pagina 3, waaruit blijkt wat aan de orde is gekomen in gesprek met GS. Wanneer de gemeente voor 1 december 2014 een regieplan vaststelt, dan is de gemeente zelf weer aan de bal.

ChristenUnie wijst erop dat GS het besluit over regie voor moet leggen aan PS. Is er een inschatting hoe groot de kans is dat inderdaad de regie wordt overgedragen? **Wethouder Van der Weide** laat het bij zijn eerdere uitleg, ook in verband met het systeem van dualisme.

De voorzitter kan zich voorstellen dat in week 47 of 48 een extra vergadering belegd wordt.

4. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.25 uur onder dankzegging.